

Ciechanów, 24 lipca 2025 r.

Krzysztof Kosiński
Wiceprezes Związku Miast Polskich
Członek KM FEM

**Wydział Dokumentów Wdrożeniowych
Departament Rozwoju Regionalnego
i Funduszy Europejskich**

Dotyczy: UWAGI I PROPOZYCJE DO KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW

Priorytet IX Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim

Działanie 9.1 Rewitalizacja miast

Typ projektów: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

Dotyczy Kryteriów merytorycznych szczegółowych

Jako członek KM FEM wnioskuję o:

I. Zmiany:

1) Kryterium nr 5 Projekty wyłonione w ramach konkursów architektonicznych, architektoniczno - urbanistycznych lub urbanistycznych

W ramach kryterium zaplanowano przyznanie punktów za wykorzystanie wyników konkursu architektonicznego, architektoniczno – urbanistycznego lub urbanistycznego:

- 4 pkt – za spełnienie powyższego warunku

- 0 pkt – za brak spełnienia warunku lub brak informacji w tym zakresie

Proponuję:

- Przyznanie premiowania w postaci 1 pkt. dla wnioskodawców, którzy wykorzystali wyniki konkursu architektonicznego, architektoniczno – urbanistycznego lub urbanistycznego

Uzasadnienie:

Przyznanie 4 pkt za spełnienie powyższego warunku jest nieproporcjonalnie wysokie w stosunku do pozostałych kryteriów (np. przewiduje się przyznanie zaledwie 2 pkt za stan przygotowania projektu do realizacji, zaledwie 2 pkt za obszar realizacji, 3 pkt za niską wartość wskaźnika G wnioskodawcy).

Biorąc pod uwagę dość krótki czas na realizację i rozliczenie projektów rewitalizacyjnych w obecnej perspektywie programowej, powinny być promowane najbardziej przygotowane do realizacji projekty. Tak wysoka punktacja dla przeprowadzenia konkursu architektonicznego jest irracjonalna i nieproporcjonalna w relacji do innych dużo ważniejszych kryteriów, a jednocześnie punktowanych mniejszymi wartościami.

2) Kryterium nr 6 Rozwiązania energooszczędne

W ramach kryterium zaplanowano przyznanie punktów za zastosowanie rozwiązań energooszczędnych tym samym zwiększając efektywność energetyczną budynków o co najmniej 40%:

- 4 pkt – za spełnienie powyższego warunku

- 0 pkt – za brak spełnienia warunku lub brak informacji w tym zakresie

Proponuję:

- **Przyznanie premiowania w postaci 2 pkt.** dla wnioskodawców, którzy zastosowali rozwiązania energooszczędne, tym samym zwiększając efektywność energetyczną budynków o co najmniej 40%

- 0 pkt – za brak spełnienia warunku lub brak informacji w tym zakresie

Dodanie: kryterium uznaje się za spełnione, gdy w projekcie nie przewiduje się działań w budynkach

Uzasadnienie:

Przedmiotowe kryterium promuje projekty rewitalizacyjne polegające na termomodernizacji istniejących budynków, w tym budynków nie znajdujących się pod nadzorem konserwatora zabytków.

Na obszarach rewitalizacji w większości znajdują się obiekty zabytkowe, w odniesieniu do których brak jest możliwości zastosowania nowoczesnych technologii termomodernizacyjnych. Dokumentacje projektowe powstają zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi, nie pozwalającymi na zastosowanie rozwiązań zapewniających osiągnięcie wskaźnika efektywności energetycznej na poziomie min. 40%.

Promowanie w naborze budownictwa, które pozbawione jest wartości historycznych, jest krzywdzące dla właścicieli obiektów objętych ochroną konserwatorską. Pomniejsza się ich szanse na uzyskanie dofinansowania.

Z drugiej strony, projekty odnoszące się do zakresu „Uporządkowanie, zagospodarowanie oraz przywracanie funkcji społecznych przestrzeni publicznych...” , z założenia nie przewidują działań na obiektach – stąd należy uznać za spełniony powyższy warunek.

3) Kryterium nr 12 (powinno być 11) Komplementarność działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach projektu z przedsięwzięciami finansowanymi w ramach innych działań realizowanych w ramach EFRR oraz EFS

Obecne kryterium:

Projekt zakłada komplementarność działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach projektu z przedsięwzięciami finansowanymi w ramach innych działań realizowanych w ramach EFRR oraz EFS – 1 pkt

Brak spełnienia wyżej wymienionych warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.

Proponuję:

Projekt zakłada komplementarność działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach projektu z przedsięwzięciami finansowanymi w ramach innych działań realizowanych w ramach EFRR oraz **lub** EFS – 1 pkt

Brak spełnienia wyżej wymienionych warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.

Uzasadnienie:

Kryterium odnoszące się do komplementarności działań rewitalizacyjnych z przedsięwzięciami finansowanymi z EFS jest trudna do rzetelnej i obiektywnej oceny. O ile działania inwestycyjne finansowane z EFRR jasno wskazują na komplementarność bądź jej brak, o tyle działania „miękkie” z EFS realizowane na terenie gmin mogą być różnie interpretowane przez różnych oceniających. Dla przykładu wszystkie działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dla jednego oceniającego mogą wpisywać się w przedsięwzięcie rewitalizacyjne ujęte we wniosku (gdy choć niewielka liczba uczestników zamieszkuje te obszary), gdy inny oceniający nie dostrzeże tam komplementarności. Może dojść do subiektywnych ocen osób oceniających.

Poza tym w kolejnym kryterium „Bezpośredni efekt społeczny” zapewniono 1 pkt za powiązania projektu m.in. z działaniami współfinansowanymi z EFS+. Jest to powielanie punktów za tożsame warunki.

II. Dodanie kryterium:

1) Kryterium nr 13 Nowa przestrzeń do prowadzenia działalności kulturalnej, edukacji kulturalnej lub edukacji społecznej

Definicja kryterium:

„Projekt przyczynia się do zwiększenia przestrzeni do prowadzenia działalności z zakresu kultury, edukacji kulturalnej i aktywności społecznej, tj. udostępnienia nowych przestrzeni, dotychczas nieużytkowanych na wyżej wymienione cele.”

Punktacja:

„- 2 pkt. - powstała w ramach projektu nowa przestrzeń dostępna dla zwiedzających/odbiorców powinna być znacząca, tj. wynosić powyżej 60,00% powierzchni użytkowej obiektu/obiektów/obszaru będących przedmiotem projektu,

- 1 pkt. – powstała w ramach projektu nowa przestrzeń dostępna dla zwiedzających/odbiorców wynosić będzie od 30,01% do 60,00 % powierzchni użytkowej obiektu/obiektów/obszaru będących przedmiotem projektu,

- 0 pkt. - powstała w ramach projektu nowa przestrzeń dostępna dla zwiedzających/odbiorców wynosić będzie od 0% do 30,00% powierzchni użytkowej obiektu/obiektów/obszaru będących przedmiotem projektu.

Punkty nie sumują się.”

Uzasadnienie:

Rewitalizacja miast to od wielu lat pracochłonny, kosztowny oraz wymagający wszechstronnych działań inwestycyjno - społecznych proces. Modernizacja, renowacja, remont czy termomodernizacja obiektów i przestrzeni nie przyniesie oczekiwanego skutku, jeżeli nie nastąpi zmiana, rozwój czy przywracanie funkcji społecznych. Jedną z ważniejszych potrzeb osób zamieszkujących obszary rewitalizacji jest integracja. Działalność z zakresu kultury, edukacji kulturalnej czy też pobudzania aktywności społecznej w tym zakresie to najlepsza forma ożywiania obszarów zmarginalizowanych.

Wprowadzenie w/w kryterium, z punktu widzenia typu projektu jest uzasadnione i będzie wspierało działania rewitalizacyjne odnoszące się do rozwoju funkcji ożywiających dany obszar.

Jednocześnie informuję, iż z uwagi na wcześniej zaplanowany urlop nie będę mógł wziąć osobistego udziału w pracach grupy roboczej, które zostały zaplanowane na 28 lipca br.

Wobec czego **proszę o pisemną informację** po posiedzeniu grupy roboczej w zakresie ustosunkowania się do przedłożonych propozycji zmiany punktacji trzech kryteriów oraz wprowadzenia nowego kryterium. W przypadku nieuwzględnienia przedłożonych propozycji przez grupę roboczą **zostaną one przedłożone przeze mnie do rozpatrzenia podczas posiedzenia KM FEM.**

Uprzejmie proszę o akceptację dla przedłożonych zmian, które znajdują racjonalne uzasadnienie w bieżącej praktyce i doświadczeniach beneficjentów FEM.